

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

ESCOLA DE MÚSICA
"SOCIETAT UNIÓ MUSICAL
D'ALBERIC"

Índex

1.- INTRODUCCIÓ

2.- FINALITAT

3.- MARC LEGAL

4.- SENYES D'IDENTITAT

- 4.1.- Ubicació del centre.
- 4.2.- Característiques de l'alumnat del centre.
- 4.3.- Especialitats que s'hi impartixen.
- 4.4.- Professorat.

5.- LÍNIES D'ACTUACIÓ PEDAGÒGICA

5.1.- Línies generals

- 5.1.1.- Formació integral.
- 5.1.2.- Ensenyar a aprendre/ensenyar a pensar.
- 5.1.3.- Comunitat d'intercanvi del coneixement.
- 5.1.4.- Preparació professional.
- 5.1.5.- Experiència musical activa.
- 5.1.6.- Centre dinamitzador de la cultura musical.
- 5.1.7.- Orientació professional.

5.2.- Línies específiques

- 5.2.1.- Avaluació.
 - 5.2.2.- Activitats de recuperació de l'alumnat.
 - 5.2.3.- Atenció a la diversitat.
 - 5.2.4.- Activitats d'informació i comunicació.
 - 5.2.5.- Audicions dels alumnes.
- A) Tipologia.
- a.1) Audicions didàctiques d'aula.
 - a.2) Audicions-concert.

a.3) Audició final de curs

B) Periodicitat i calendari.

C) Ubicació.

D) Publicitat.

6.- PLA D'ACCIÓ TUTORIAL.

7.- PLA DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT.

8.- AUTOEVALUACIÓ DEL PROCÉS EDUCATIU: PLA D'AUTOEVALUACIÓ.

PROJECTE EDUCATIU DE CENTRE

ESCOLA DE MÚSICA “SOCIETAT UNIÓ MUSICAL D’ALBERIC”

1.- INTRODUCCIÓ

El Projecte Educatiu de Centre (PEC) és el document que arreplega els valors, els objectius, explica la identitat del centre i les prioritats d'actuació. Servix per a orientar l'activitat educativa del centre i ha de reflectir la col·laboració dels diferents membres de la comunitat educativa. El PEC s'elabora tenint en compte les característiques socials i culturals de l'entorn on està situat el centre i les necessitats educatives dels alumnes.

Este Projecte Educatiu de L'Escola de Música “Societat Unió Musical d'Alberic” és una proposta integral que permet dur a terme, de forma coherent i eficaç, els processos educatius del centre. Contextualitzat en la realitat concreta que tenim, recull les nostres senyes d'identitat. La seua funció és proporcionar un marc global de referència a la institució escolar, permetent una actuació coordinada, coherent i eficaç de l'equip docent i de tota la comunitat educativa. És un document de reflexió dels processos educatius i, com a tal, té un caràcter obert, democràtic, dinàmic, revisable i avaluable.

2.- FINALITAT

La seua finalitat és constituir un marc que definisca l'estil educatiu propi del centre en funció de la normativa vigent, delimitant uns fins i objectius més concrets que marquen el camí a seguir. Les finalitats del PEC han de donar resposta a les següents qüestions:

- QUI SOM? Amb això determinarem les senyes d'identitat del centre.

- QUÈ VOLEM? Amb això definirem els propòsits o les finalitats del centre en què es concreten les senyes d'identitat, i revisarem els objectius generals de les distintes etapes educatives que s'impartisquen en el centre.

- COM ENS ORGANITZEM? Haurem de determinar els elements essencials de les relacions de col·laboració entre tots aquells implicats (entre els distints col·lectius que conviuen en el centre i de l'entorn) per a posar en funcionament els objectius.

Així mateix, decidir amb quina estructura i quins processos de funcionament seran desenvolupades eixes relacions de col·laboració i implicació, que es concreta amb el Reglament de Règim Intern (RRI).

3.- MARC LEGAL

- Llei, 8/1985 del 3 de juliol, Orgànica Reguladora del Dret a l'Educació.
- Llei Orgànica 1/1990 de 3 d'octubre d'Ordenació General del Sistema Educatiu (art.57.1)
- Regulació de modalitats d'ensenyament de la música decret 247/1993 de 21 de Desembre
- Regula el funcionament i registre de les Escoles de música i dansa en la Ordre de 4 de Gener de 1994. Derogada per la Ordre 35/2017 de 10 d'Agost (En vigor).
- Reial Decret 72/1995 de 5 de maig, pel qual s'estableixen els deures i drets dels alumnes i les normes de convivència als centres educatius.
- Llei 2/1998, de 12 de maig, Valenciana de la Música.
- Llei Orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la Qualitat Educativa.
- Decret 91/2013, i 11/2014 , inscripció i regulació de les Escoles de Música de la Comunitat Valenciana.

4.- SENYES D'IDENTITAT

4.1.- Ubicació del centre.

L'Escola de Música "Societat Unió Musical d'Alberic", està situada a la localitat que porta el seu nom, en les instal·lacions del CEIP "Rafael Comenge", ubicat al c/ Oest s/n d'Alberic.

4.2.- Característiques de l'alumnat del centre.

La majoria de l'alumnat procedeix tant d'Alberic com de les localitat veïnes. La demanda de docència de l'alumnat del centre es concreta en aquelles especialitats instrumentals que nodriren la plantilla de la Societat Unió Musical. Estes especialitats es corresponen, de forma majoritària, amb els instruments de vent-fusta, vent-metall i percussió. Paral·lelament a estes especialitats instrumentals majoritàries, l'oferta educativa del centre es completa amb instruments solistes com ara el piano.

4.3.- Especialitats que s'hi impartixen.

L'Escola de Música "Societat Unió Musical d'Alberic" és un centre educatiu musical, on s'impartixen les assignatures corresponents als ensenyaments elementals.

Les assignatures d'especialitat instrumental impartides són:

Flauta
Oboé
Clarinet
Fagot
Saxofon
Trompa
Trompeta
Trombó
Tuba i Bombardí
Percussió
Piano
Violoncel
Contrabaix
Guitarra

Les assignatures d'especialitats teòriques o teoricopràctiques són:

Estimulació Musical 3, 4 i 5 anys

Llenguatge Musical

Cor

Ritme

Conjunt Instrumental

Banda Juvenil

Grup Adults

4.4.- Professorat.

L'Equip docent de l'Escola de Música està format per 16 professors, que atenen totes les disciplines instrumentals i teòriques o teoricopràctiques indicades, de manera que algunes especialitats exigeixen la dedicació de diversos docents per a una mateixa disciplina instrumental o teòrica.

5.- LÍNIES D'ACTUACIÓ PEDAGÒGICA

Són totes aquelles actuacions encaminades a millorar l'activitat pedagògica del centre en tots els àmbits.

5. 1.- Línies generals

Són aquelles senyes d'identitat del centre que es constitueixen en valors propis, i tenen un sentit i aplicació generalitzada a qualsevol activitat pedagògica realitzada al centre. Per tant, són assumibles per tots i cadascun dels membres de la comunitat educativa i constitueixen els objectius generals del centre. Podem assenyalar les següents:

5.1.1.- Formació integral:

Aconseguir una formació musical integral de l'alumnat, desenvolupant a la vegada el sentit crític, creatiu i sensible, de manera que es contemple no únicament la superació dels aspectes tècnics de l'instrument sinó, a més, tots aquells aspectes que complementen la seua formació: estètics, culturals i humanístics. Volem desenvolupar persones que siguen capaces de gaudir amb la música en totes les seues possibilitats, com a intèrprets, com a oients o com a creadors; persones que tinguen criteris per a valorar les obres musicals i la seua interpretació i alhora que desenvolupen les seues potencialitats mitjançant l'estima per l'esforç personal, capacitat de treball, responsabilitat i afany de superació, i tot això des del respecte als altres i la tolerància amb la diversitat.

5.1.2.- Ensenyar a aprendre/ensenyar a pensar.

Volem que el professor contemple, com a part del seu horari, estudiar amb l'alumne a classe, ensenyant-li els mecanismes necessaris de progrés en l'estudi, les estratègies en el domini dels aspectes tècnics de l'instrument, així com els recursos que possibiliten la reflexió sobre qüestions relatives a l'estructura de la música, expressivitat i adequació estilística en la interpretació, propiciant així el sentit crític necessari i inherent a qualsevol activitat artística i fomentant en l'alumne la necessitat de reflexió sobre la marxa del seu procés educatiu.

No es tracta tant d'emprendre un contingut extens del programa d'estudis sinó de possibilitar una reflexió permanent sobre què s'estudia, com s'estudia i per què s'estudia.

5.1.3.- Comunitat d'intercanvi del coneixement.

Es pretén establir una dinàmica activa en l'intercanvi entre els alumnes del centre i una posada en comú dels coneixements que es van adquirint al llarg del curs, possibilitant activitats que oferisquen l'opció d'intercanviar experiències, èxits

tècnics en l'instrument i coneixements en les assignatures teòriques o teoricopràctiques.

Amb tutela directa del professor i amb una periodicitat flexible, s'establixen els intercanvis de coneixement entre els alumnes.

D'esta manera, es facilita i es desenvolupen determinats valors necessaris en l'educació dels alumnes: companyia, solidaritat, ajuda a la diversitat, autoreflexió sobre els coneixements que es van adquirint, desenvolupament de l'autoestima.

Es propicia un clima general en el qual compartir coneixement constituïx un valor a desenvolupar. Entre tots possibilitem aprendre: tots aprenem de tots.

5.1.4.- Preparació professional:

El centre pretén oferir un ensenyament musical de qualitat per tal de preparar adequadament tots els alumnes que desitgen continuar els seus estudis de grau mig de música, propiciant i desenvolupant el sentit propedèutic dels nostres ensenyaments.

5.1.5.- Experiència musical activa:

Proporcionar a l'alumnat totes les activitats que siguen d'interés per tal de desenvolupar les seues capacitats en la pràctica i gaudi de la música, mitjançant les actuacions davant el públic, en el mateix centre o en fòrums externs.

5.1.6.- Centre dinamitzador de la cultura musical:

Volem fomentar la divulgació de la música en el nostre entorn sociocultural més proper, assumint així el caràcter de centre dinamitzador de la cultura música i col.laborant amb altres institucions.

5.1.7.- Orientació professional:

Un objectiu prioritari és oferir a l'alumnat una orientació acadèmica i professional de manera que els permeta conèixer totes les possibilitats de formació al seu abast.

5.2.- Línies específiques

Constituïxen les actuacions més concretes, que reflectixen la nostra manera distintiva de realitzar i millorar el procés educatiu.

5.2.1.- Avaluació.

L'avaluació és la millor eina per a conèixer què i com aprén l'alumne i, alhora, què i com ensenya el professor, i això permet millorar els processos d'aprenentatge. Entenem que l'avaluació ha de ser objectiva i autoavaluable.

a) Avaluació objectiva: l'alumne té dret a una avaluació objectiva, raonada i raonable, ajustada al que es regula en este projecte educatiu, pel que fa a

continguts de l'assignatura i procediments específics d'avaluació, amb una informació més puntual del seu progrés i de totes les actuacions que el centre organitza per a la seua recuperació i, si així s'aconsellara, per a la seua promoció.

b) Caràcter de l'avaluació: per definició, l'avaluació és reflexiva, autocrítica, és a dir, subjecta a valoració pel que fa a la seua adequada realització, i és contínua, ja que la valoració dels resultats acadèmics s'establix considerant el progrés de l'alumne al llarg de tot el curs escolar.

Este progrés es concreta en l'assimilació dels continguts de l'assignatura, en l'actitud, predisposició i interès de l'alumne, en el seu comportament a classe, la seua participació i resposta davant de les activitats i treball a realitzar. Així mateix, es valora si té actitud d'autocrítica, intenció de superar les dificultats, valorant també com realitza el treball que desenvolupa setmanalment i la seua resposta enfront de l'estudi a classe i a casa.

c) Audicions d'alumnes: les diferents audicions que es realitzen durant el curs són una parcel·la més en el seu aprenentatge i complementen les activitats dins l'aula, de manera que constitueixen una eina per a desenvolupar i avaluar les següents competències: la superació de la por escènica, el coneixement del repertori de l'instrument, l'experiència intèrpret-públic, el protocol habitual d'escena en els concerts i el control interpretatiu.

d) Qualificació: la qualificació obtinguda per l'alumne, reflex de l'avaluació contínua, es concreta en el grau de superació de les competències adquirides.

e) Sessions d'avaluació: les sessions d'avaluació s'organitzen al llarg del curs escolar per a que els professors puguen compartir opinions i valoracions dels alumnes.

Una vegada escoltats els suggeriments dels diferents professors la periodicitat de la sessió d'avaluació és trimestral. No obstant això, i per tal de valorar de forma més puntual el progrés dels alumnes, s'establixen sessions de tutoria.

La dinàmica de les sessions d'avaluació s'organitza de manera que tots els professors d'assignatures col·lectives es reuneixen conjuntament, per a atendre de forma individualitzada els professors-tutors de les assignatures instrumentals, i s'establix a este efecte un horari d'avaluació coordinat

f) Documents d'avaluació: Els documents d'avaluació dels alumnes són: llibre del professor, l'informe d'avaluació, el butlletí de notes i les actes d'avaluació.

g) Informació de l'avaluació: la informació als pares dels alumnes del resultat de la sessió d'avaluació es realitzarà mitjançant el butlletí de notes que, una vegada completat, haurà de ser firmat amb el seu vistiplau.

5.2.2.- Activitats de recuperació de l'alumnat.

Les mesures de recuperació de l'alumnat són un conjunt d'actuacions que permeten una ajuda directa, completa i personalitzada de l'equip docent en el

progrés acadèmic de l'alumnat. Per aconseguir el seu màxim efecte, les mesures encaminades a la recuperació de l'alumne s'han d'aplicar el més aviat possible en el curs escolar corresponent.

a) Si la recuperació afecta les assignatures d'ensenyament col·lectiva: es realitzaran treballs addicionals als habituals en la dinàmica de la classe, s'establirà la necessitat en l'assistència duplicada als torns de l'assignatura col·lectiva a recuperar, exigirà una atenció personalitzada a aquells alumnes que necessiten la recuperació. Totes aquestes mesures es contemplen sota la tutela directa del professor tutor com una vessant més del pla d'acció tutorial. Al mateix temps es destinarà tota la infraestructura del centre necessària en totes aquestes activitats de recuperació.

b) Si la recuperació afecta les assignatures d'ensenyament individualitzada: es decidirà un programa de l'assignatura amb adaptacions curriculars en consonància a les aptituds pròpies de l'alumnat objecte de recuperació, realitzant a més un seguiment puntual de la seva evolució i progrés.

En qualsevol cas en cadascuna de les sessions d'avaluació o en les sessions previstes de preavaluació es valorarà la pertinència de les mesures de recuperació adoptades i la seva aplicació personalitzada en cada un dels alumnes objecte de recuperació.

5.2.3.- Atenció a la diversitat.

És necessari que en el centre es desenvolupen processos d'ensenyament aprenentatge adaptats al grup i als individus, en què hi haja una reflexió sobre què es programa i com i quan s'enseny i avalua i la forma d'organitzar-se; reflexió a realitzar durant el procés, valorant el que està passant en funció dels objectius programats, i quines mesures correctores cal aplicar; i, al final en la memòria, valorar què s'ha aconseguit i què no. En estos processos han d'ocupar un lloc central les mesures que s'adopten per a donar resposta al conjunt de l'alumnat. Això requereix dur a terme actuacions educatives més complexes a nivell de centre i d'aula, exigeix una major implicació professional però també suposa un repte que comporta beneficis de diversa índole: per a l'alumnat, per a les famílies, per al professorat i per a la societat en el seu conjunt.

Esta manera de plantejar la diversitat i la seua atenció per part del centre va lligada a un tipus de competència docent basada en la responsabilitat compartida i en la col·laboració entre tots els professionals que hi intervenen. Cadascú pot oferir propostes que, des de la seua perspectiva, contribuïsqen a dissenyar situacions d'ensenyament-aprenentatge adaptades. El diàleg i la presa de decisions conjunta redundaran en una atenció educativa de més qualitat i establirà les bases per a dur a terme una reflexió sobre la mateixa pràctica en el si d'un equip, amb el consegüent desenvolupament professional que això comporta.

Esta responsabilitat ha de ser assumida pel conjunt de la comunitat educativa. En este sentit, cal ampliar el concepte d'implicació de les famílies i intentar que

entre estes i el centre educatiu s'establisquen unes relacions de mútua col·laboració i implicació: les famílies oferixen informació i col·laboració, plantegen reptes, però també poden ser un recurs que facilite l'atenció a la diversitat, en la mesura que poden acostar altres cultures, experiències professionals o col·laborar en l'assoliment d'objectius específics per a algun alumne.

Actualment és imprescindible, a més, tindre en compte els diferents models de família que ens podem trobar en un mateix grup i la complexitat de relacions que estos models comporten.

Per a aconseguir tots estos objectius, entenem que cal establir adaptacions curriculars que, amb caràcter permanent o puntual, atenguen les necessitats segons es vagen produint.

Considerem adaptacions curriculars tots els canvis que es produïxen en el currículum per tal d'atendre les diferències individuals dels nostres alumnes. L'equip o el professor, en establir cada adaptació, haurà de determinar amb antelació tant l'estratègia a seguir com les característiques de l'alumne o alumna que puguen ajudar o entorpir l'estratègia: en quins agrupaments treballa millor, quin temps s'està concentrat, a quins reforços és receptiu, quin autoconcepte té, etc.

5.2.4.- Activitats d'informació i comunicació.

Entre les activitats inherents al procés educatiu apareix de manera singular la necessitat de comunicació i informació, de forma permanent i puntual de l'esdevenir del centre i del desenvolupament del mateix procés educatiu. A este efecte, es constituïxen com a elements d'informació:

□ Reunions de principi de curs: Cada departament organitzarà una reunió de principi de curs per a informar els pares, de manera general, sobre els següents aspectes relacionats amb l'activitat pedagògica del centre:

+ Establir mecanismes de comunicació entre el centre i els pares: es revisa el llistat de telèfons de pares i alumnes.

+ S'informa sobre els criteris d'avaluació generals (què es va a treballar, com es treballarà i com s'avaluarà).

+ A més, es facilitaran les dates de les diferents avaluacions així com de l'audició final de curs.

+ S'informa sobre les activitats complementàries i extraescolars: audicions previstes durant el curs en les seues diferents modalitats (audició-concert, audició final de curs); eixides externes (visites al Palau de la Música, etc.); intercanvis amb altres Escoles de Música, setmana cultural (festivitat de Santa Cecília), carnestoltes musical.

+ S'informa sobre el calendari escolar i les normes reflectides en el RRI.

+ S'indica l'hora de Tutoria i s'ajusta l'atenció personalitzada.

5.2.5.- Audicions dels alumnes.

A) Tipologia.

S'establixen tres tipus diferents d'audicions d'alumnes: audicions didàctiques d'aula, audicions-concert, audició final de curs.

a.1) Audicions didàctiques d'aula.

Es realitzen com a reflex natural de l'activitat docent diària, dins l'àmbit de la mateixa aula d'instrument, organitzades pel professor tutor, amb participació de tot l'alumnat matriculat en l'assignatura instrumental.

D'esta manera, l'audició es convertix en una classe pràctica, amb una dinàmica diferent. La classe d'instrument ja no és individual sinó compartida entre tots els qui participen en l'audició, de manera que s'obté, a més, un progressiu coneixement del repertori del mateix instrument musical.

a.2) Audicions-concert.

Realitzades entre aquells alumnes de cada curs, organitzades pel professor, tutor, i es realitzen en el Teatre Liceu del poble.

Es publicita a tota la comunitat educativa i és un concert obert al públic extern.

Amb estes audicions s'oferix i es desenvolupen diferents parcel·les educatives: es possibilita l'experiència intèrpret-públic, s'aporten elements per a superar la por escènica i es reforça el treball de la memòria de les partitures.

a.3) Audició final de curs

Hi participen, de forma genèrica i obligatòria, tots aquells alumnes de les diferents disciplines instrumentals i vocals.

B) Periodicitat i calendari.

Les audicions didàctiques d'aula s'organitzaran amb una periodicitat trimestral, de manera que es destinen a este efecte els dies anteriors a cadascuna de les tres avaluacions docents.

Les audicions-concert s'organitzaran atenent el nombre de participants possibles

L'audició final es duran a terme al final de la tercera avaluació.

C) Ubicació.

Les audicions didàctiques es realitzaran a les aules corresponents a cada disciplina instrumental, i es possibilitarà la utilització d'una altra aula diferent a l'habitual de docència, en cas necessari.

L'audició final i audicions-concerts, es faran al Teatre Liceu del poble.

D) Publicitat.

Per a donar la major difusió de les diferents audicions que es realitzen al centre, s'establirà un protocol que permet organitzar de la millor manera possible les diferents audicions.

El programa de les audicions didàctiques i de les audicions-concert serà elaborat pel professor tutor, i serà enviat a secretaria i a direcció per a la seua confecció (programa de mà)

6.- PLA D'ACCIÓ TUTORIAL.

L'acció tutorial és el conjunt d'actuacions que possibiliten:

- a) El desenvolupament educatiu i musical de l'alumnat, afavorint les seues potencialitats i atenuant les seues mancances.
- b) Exigir una dinàmica coordinada entre tots els subjectes que participen de l'acció tutorial.
- c) La necessitat d'establir i organitzar tasques d'orientació, informació i coordinació pedagògica.
- d) El caràcter tan específic que tenen els ensenyaments musicals, on la relació professor/alumne/dedicació individual és la base d'esta acció tutorial, que ha de quedar reflectit en este pla d'acció tutorial.
- e) Esta especificitat dels nostres ensenyaments musicals ha de possibilitar una manera pròpia de desenvolupar la formació de l'alumnat.

El pla d'acció tutorial:

- a) Ha de tindre, en primer lloc, una perspectiva integradora que permeta l'intercanvi d'informació entre els professors de l'alumne, sobre totes les qüestions que l'afecten, que permetrà una visió global i puntual de las verdaderes capacitats de l'alumne: capacitat de resposta davant el contingut de les diferents assignatures, situació familiar que puga incidir en els seus progressos, possibilitat d'horari real d'estudi personal, altres estudis que està realitzant.

- b) Ha de tindre actuacions de nou ingrés de l'alumnat, que li permeta conèixer les nostres senyes d'identitat i possibilitats, així, la millor manera d'integrar-se en la comunitat educativa.
- c) Ha de possibilitar una primera presa de contacte amb els pares dels alumnes -en la reunió de principi de curs-, on s'informarà de forma general sobre tots els aspectes assenyalats en este pla d'acció tutorial.
- d) Ha d'establir un contacte permanent i seqüenciat del professor tutor amb els pares dels seus alumnes, mitjançant l'agenda.

El PAT suposa la interacció, en primer lloc, dels principals destinataris d'este pla, els alumnes, establint una dinàmica d'informació amb els seus tutors legals, els pares de l'alumne. Des del mateix centre formaran part del PAT, en primer lloc, el professor-tutor, i al seu costat, i de forma coordinada, els professors dels diferents departaments didàctics afectes i l'equip directiu, de manera que esta coordinació d'esforços i comunicació permeta un intercanvi d'informació entre totes les persones implicades en este pla.

7.- PLA DE FORMACIÓ DEL PROFESSORAT.

Pretén establir mecanismes permanents de formació del professorat en totes aquelles àrees del coneixement que tinguen una implicació i conseqüència directa sobre l'activitat docent en el centre.

El PFP atindrà de manera específica totes les propostes de formació, especialment aquelles que s'inserisquen de manera directa entre les línies d'actuació pedagògica del centre.

El professorat es formara mitjançant els diferents cursos que ofereix el CEFIRE i la Federació.

8.- AUTOEVALUACIÓ DEL PROCÉS EDUCATIU: PLA D'AUTOEVALUACIÓ.

Constitueix el conjunt d'eines i pràctiques dissenyades per avaluar tots els processos inherents a l'activitat acadèmica del centre, de manera que es puga obtenir tota la informació necessària per a la seva adequada valoració i permetí així adoptar comptes mesures siguen necessàries per millorar-los.

De manera genèrica estan sotmesos a l'autoavaluació tots els sectors de la comunitat educativa, tot i que per la seva implicació directa en l'activitat acadèmica del centre, afecta de manera especial a l'equip docent i discent. No obstant això és aconsellable una valoració periòdica de les activitats del personal d'administració i serveis, així com de la implicació i resposta dels pares i mares en els processos d'aprenentatge dels alumnes.

Entenem que l'autoavaluació del professorat té per objecte fonamental la reflexió sobre cadascuna de les facetes de la pràctica docent i permet un clima indispensable de diàleg amb els alumnes.